

FEDERATIA PATRONATELOR SOCIETATILOR DIN CONSTRUCTII

Str. Alexandrina nr.20- 22, sector 1, Bucuresti
Mob: +40 753 039 138, E-mail: office@federatiaconstructorilor.ro, web:
www.federatiaconstructorilor.ro

Nr. înregistrare: 841/01.07.2019.

Către:

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE
Domnului Președinte **BOGDAN PUȘCAȘ**

Referitor la: consilierea metodologică ANAP nr. 6410/16.05.2019 si nr 6067/12.06.2019

Stimate Domnule Președinte,

Ca urmare a adreselor ANAP nr. **6410/16.05.2019** si **6067/12.06.2019**, prin care acordați consiliere **metodologică** într-o speță de interes general pentru execuția de lucrări, respectiv actualizarea prețului contractului, în care concluzionați că ”**cheltuielile indirecte și profitul nu se indexează ca urmare a creșterii cheltuielilor directe, acestea rămânând la valoarea ofertată inițial**”, vă rugăm să transmiteți un punct de vedere care să clarifice cele precizate, pentru o interpretare unitară, având în vedere că există interpretări diferite ale autorităților contractante cu privire la această consiliere.

Astfel,

- A. pe de-o parte există interpretarea, pe care o susținem și noi, potrivit căreia, sintagma ”cheltuielile indirecte și profitul nu se indexează” *trebuie înțeleasă în sensul în care valorile procentelor reprezentând cheltuielile indirecte și profitul din ofertă vor rămâne aceleași, fără a fi indexate/actualizate.* Această interpretare a existat și a fost aplicată până în prezent contractelor de achiziție publică ori de câte ori au intervenit modificări legislative (a crescut sau a scăzut CASS/CAS), au existat lucrări suplimentare sau s-a redus obiectul contractului. O interpretare diferită, ar conduce la o aplicare neunitară, cu riscuri majore, atât pentru autoritățile contractante, dar în special pentru operatorii economici care s-ar putea considera că au realizat decontări/încasări ale lucrărilor în mod necorespunzător.
- B. cea de-a doua interpretare apreciem că încalcă prevederile legale existente, interpretând sintagma mai sus enunțată în sensul în care valoarea, ca sumă fixă a cheltuielilor și a profitului, ar trebui să rămână neschimbată (neindexată), respectiv să rămână la valoarea sumelor fixe ale cheltuielilor indirecte și ale profitului, astfel cum acestea au fost indicate, în valoare absolută, în ofertă.

Apreciam că **aceasta a doua interpretare, pe de o parte contravine prevederilor legale** privind întocmirea devizelor, pe de altă parte **este foarte periculoasă, existând un pericol real, ca printr-o astfel de interpretare și aplicare, să fie afectate nu numai contractele în derulare, ci și contractele încheiate, pentru care s-au aplicat în trecut diferite ajustări/modificări ale prețului contractului.**

Nu trebuie omis că există un cadru legislativ clar, prin care este stabilit modul de decontare a lucrărilor de construcții, de întocmire a devizelor care stau la baza acestor decontări.

Argumentele care susțin abordarea de la lit. A sunt prezentate mai jos:

1. În conformitate cu pct. 3.3.3. din Ordinul nr. 1568/2002 pentru aprobarea reglementării tehnice ”Ghid privind elaborarea devizelor la nivel de categorii de lucrări și obiecte de construcții pentru investiții

realizate din fonduri publice", cheltuielile indirecte la nivelul unui deviz pe categorii de lucrări "se determină prin aplicarea unei cote aferente acestora la valoarea TOTAL -CHELTUIELI DIRECTE. Această cotă se stabilește de către fiecare unitate de execuție pe baza propriilor analize"

Astfel, modalitatea de întocmire a devizului, respectiv de aplicare a cheltuielilor indirecte este stabilită în mod foarte clar de actul normativ mai sus enunțat. Nu există nicio posibilitate de a interpreta și aplica altfel această prevedere, aceasta indicând neechivoc faptul că, cheltuielile directe sunt reprezentate de o cotă, care se aplică la valoarea totală a cheltuielilor directe.

O interpretare care ar încerca să "fixeze" valoarea cheltuielilor indirecte, fără ca acestea să fie reprezentate de o cotă (procent), ar contraveni cadrului legal aplicabil, conducând la decontări care nu respectă prevederile legale.

2. Același act normativ specifică și modul de stabilire/aplicare a profitului în cadrul unui deviz. Astfel, la pct. 3.3.4. se indică "*Profitul, respectiv cota aferentă acestuia, este specific și se stabilește de fiecare unitate de execuție, pe baza analizelor privind eficiența...*" continuând "*Valoarea profitului se determină prin aplicarea acestei cote la suma dintre valoarea TOTAL-CHELTUIELI DIRECTE și cea a CHELTUIELILOR INDIRECTE*".

Considerăm că și în cazul profitului, întocmirea unui deviz prin aplicarea unei valori a profitului într-un quantum fix ar conduce la o decontare cu încălcarea prevederilor legale.

3. În măsura în care nu s-ar accepta aplicarea cotei cheltuielilor indirecte și a profitului la valoarea nouă a cheltuielilor directe, înseamnă că **s-ar interveni asupra ofertei operatorului economic, în sensul modificării acesteia în dezavantajul acestuia.**
4. **În cazul renunțării la lucrări**, modalitatea corectă (spunem noi) utilizată în trecut și prezent, de stabilire a valorii lucrărilor decontate, se realizează prin **aplicarea aceluiași procent al cheltuielilor indirecte și al profitului**, însă la o valoare mai mică a cheltuielilor directe. Apreciem că **abordarea trebuie să fie similară** și atunci când valoarea cheltuielilor directe se majorează datorită lucrărilor suplimentare sau creșterii valorii manoperei ca urmare a aplicării legislației. **Acesta a fost modul de lucru și abordarea general și până în prezent, o interpretare într-un sens diferit, ducând la inechități și chiar la destabilizarea pieții.**
5. **Cheltuielile indirecte și profitul se aplică tuturor componentelor printr-un program** de întocmire a devizelor, la nivelul stabilit de societate și în limitele stabilite de legiuitor, **program ce se utilizează la orice modificare/ actualizare, cu respectarea aceluiași formule.** Astfel, cheltuielile indirecte nu pot fi privite ca o valoare constantă, ci un procent constant (aceiași) aplicat unor cheltuieli variabile.
6. Legiuitorul **nu a avut în vedere abordarea cheltuielilor indirecte ca o sumă fixă**, folosind în acest sens noțiunea de "cotă", iar acest fapt este pe deplin justificat și nu poate fi abordat altfel. Mai mult, **o parte importantă a cheltuielilor indirecte o reprezintă remunerația personalului neproductiv, care a crescut ca urmare a creșterii salariului minim** pentru construcții, deci a fost impactat direct de OUG 114/2018.
7. Art 164 alin (5) din HG 395/2016 prevede că "*prețul contractului poate fi ajustat doar în măsura strict necesară pentru acoperirea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului*", iar art 164 alin (4) precizează că ajustarea prețului este aplicabilă direct dacă efectul modificărilor legislative se reflectă în "*creșterea/ diminuare costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului*". Astfel, **costul cu manopera nu este salariul minim pe economie, iar costul reprezentat de deviz nu este format numai din cheltuieli directe.**

Intr-o sinteză denumită "Devizul- document justificativ" realizată de Lect. univ. dr.ec. Ioana Mociar, postată pe site-ul ANAF, devizul este definit ca fiind "*un document de evaluare anticipată a cheltuielilor materiale și a forței de muncă necesare pentru executarea unei lucrări proiectate. În sens larg, devizul cuprinde documentația tehnico-economică prin care se stabilește costul unei construcții și pe baza căreia are loc execuția și decontarea lucrărilor de construcții-montaj, precum și a multor altor lucrări de prestări servicii.*"

În acest sens, este indubitabil că, toate sumele incluse în deviz (ex. cheltuieli directe, indirecte, profit etc.) reprezintă un cost pe care ofertantul l-a avut în vedere la fundamentarea prețului contractului. **Structura acestuia este bine determinată și rămâne neschimbată** în timpul derulării contractului, **reprezentând costurile de execuție. Aceste costuri trebuie acoperite dacă ele sunt generate de modificările legislative** ce impactează asupra lor, fiind costuri reale.

Având în vedere cele de mai sus, vă rugăm să constatați că este imperios necesar ca **ANAP să clarifice sintagma utilizată** în cadrul consilierii metodologice, în scopul menținerii echilibrului contractual și în spiritul legii, **menționând în mod explicit faptul că, ”Celelalte componente ale prețului contractului, respectiv cota cheltuielilor indirecte și a profitului nu se indexează, valoarea respectivelor cote rămânând cea ofertată inițial, aplicandu-se la valoarea nouă a cheltuielilor directe”.**

Totodată, **rămân deschise și nerezolvate problemele introduse de Instrucțiunea 1/2019**, limitarea ajustării manoperei la nivelul salariului minim pentru construcții, nu la nivelul costurilor salariale reale ale constructorilor, sau eliminarea posibilității de ajustare ca urmare a creșterii exagerate, imposibil de estimat, a cheltuielilor cu materii prime și materialele fiind **contrare Acordului asumat de Guvernul României și modificând dramatic echilibrul contractual.**

Cu deosebită stimă,

Irina Forgo
Director FPSC

